

Paul-ŋum Sivulliich Tuyuutai Thessalonica-ġmiunun

1 ¹ Paul-miñ Silas-miñlu suli Timothy-miñ ukpiqtuanŋuranun ittuanun Thessalonica-mi pigipkakkari Agaayyutim Aapauruam suli Atanġuruam Jesus Christ-ŋum. Uvvatuq iħuaqqutmik suli qiñuiññamik qaitħiħisi.

Iñuuniaħhatlu Ukpigusriatlu

² Agaayyun iluqapsigun quyyatigiraġigikput, ataramik agaayuħħaptikni itqaġigiplusri. ³ Agaayyutmun uqaqaqtitluta itqaġigikput, qanutun ukpiq-srillapiaħiqsi, piqpaksrillapiaħiqsi, niġiugaqallapiaħiqsi Atannaptiknik Jesus Christ-mik. ⁴ Aniqatiumaaŋ! Agaayyutim piqpaksriħha ilipsitñik nalunġitchikput iñmiñun piksraqtaaġigiplusri. ⁵ Uvvatakkus tusaayugaal-lautaq ilipsitñun tikiuti'aptigu, nipiħhiñakuunġitchuaq aglaan saŋġikunlu suli Ipqitchuakun Irrutchikun, ilumutuulħha nalupqigingiqħuġu, taatna tikiutigikput. Iħisimagiksi qanuq iñuuniaħiqput iħuaħiksrapstñun ittuuaq ilipsitñiitnapta. ⁶ Ilipsi uvaptiknun suli Ataniġmun tuvrauti'apsi, atqunaq nagliksautigigaluŋaŋaan, uqaliq quvianakun Ipqitchuamiñ Irrutchimiñ akuqtuġiksi, ⁷ itna ilipsi iluqaitñun ukpiqtuanun Macedonia-mi suli Greece-mi atriraksraqħusri. ⁸ Uvvatakkus siaminniġiksi Atanġum uqalħha iluqaitñun nunariñun Macedonia-mlu Greece-ŋumlu, aasriiñ tusaayugaallautaq ukpiġutiqaġnipsigun Agaayyutmun siamitmiuq napmupayaaq, uvaptiknununniñ ilaraksraiħuġu. ⁹ Iñuich iluqagmin uqagigaat qanuq ilipsitñun akuqtuħiqput taamuħha tikitñapta, suli qanuq mumiħiqsi aanġuaniñ Agaayyutmun, Agaayyun iñuuruuq ilumunlu ittuuaq savautisrukħuġu. ¹⁰ Uqagipmigaat taqqisilaaqsi Iġñiġikkaŋanik Agaayyutim qilaŋmiñ, Jesus-mik, Ilaan aŋitqiksitagikkaŋanik tuquliġmiñ. Aasrii taavruma Jesus-ŋum annautigisigaatigut Agaayyutim qinnautaa-niñ tikitchuksramiñ.

(1 Th 1.7)

Paul-ḡum Savaaḡa Thessalonica-mi

2 ¹Aniqatiumaaḡ! Ilipsipsuuq ilitchuḡianikkaqsi tikiumaḡiqput ilipsitḡun suilaakun ingiḡha. ²Iḡisimarusri qanutun nagliksaaḡa-niktılaaptiknik suli kanḡunakun aḡalakkautılaaptiknik Philippi-mi. Naagauvva Agaayyutipta sayyiqsimaagaatigut quliaqtuaqupluta tusraayugaallautamik ilipsitḡun iglutuḡaptikni atqunaq akiḡliḡisuutmik. ³Uvvatakku ilipsitḡnik quliaqtuaqtitluta kinniḡitqusraangitchiptigiḡ, unniḡiḡ qaayugḡnaqtuakun pitqusraangitchiptigiḡ, naagaqaa kisu-mik pisaasruḡmigagḡniangitchugut. ⁴Aglaan Agaayyutim pitquḡhagun ataramik uqaqaqtugut, takku Ilaan piksraqtaagigaatigut tusraayugaallautamik quliaqtuaqupluta. Iḡuḡnik quyalitḡiḡniagummataitchugut aglaan Agaayyutmik iḡuuniaḡapta naipiqtuḡtaanik. ⁵Tikiumangḡiḡiqput uqayusraḡikun nalupḡigingitchiksi naagaqaa kaviuḡiq matummi-ḡiaḡlugu—Agaayyun ilisimarigigikput. ⁶⁻⁷Ilipsitḡiḡ unniḡiḡ atlaniḡ quyagitchiuniaḡhiḡangitchugut. Nangaquuḡhiḡaugaluqtugut ilipsitḡun atakkii Christ-ḡum uḡqiraqtigipluta, aglaan ilipsitḡiḡ ittugut agḡaḡaiḡhuta aakauruam qaunaksriḡha qitungamiḡnik atriplugu. ⁸Piqpagivagitḡusri Agaayyutim uḡaḡhiḡagḡingisaḡagun aglaan iḡuḡḡaptigunlu piqasriq-suḡiksraqsi itqanairrutigikput. Ilipsi uvaptikni piḡpaknallapiḡhusri. ⁹Aniqatiumaaḡ! Iḡumun itḡagḡigiksi qanuq savaḡiqput sakuukhuta! Unnuaqtuummaan savaktugut, ilipsitḡiḡ akiyauyumangitḡluta Agaayyutim tusraayugaallautaaḡa ilipsitḡun uḡautiḡaptigu. ¹⁰Iḡisimarusri, Agaayyutim ilisimapmiuq, irrutchiḡiqput ilipsitḡnik ukpiḡtuḡnuruaniḡ ipḡsilaḡaḡa nalaunḡapluniḡ patchisaitḡuniḡ. ¹¹Iḡisimagiksi pitchuksaagḡiḡiqput ilipsitḡnik atriplugu aapa nakuuruuq qitungamiḡnik pitchuksaagḡipmatun.

¹² Pitchuksaagipsi arakhusri itqugaluaqhusri iñuuniałigitqukkaŋa-gun Agaayyutim tuqłuumaripsi aŋaayyqautmiñi suli kamanautmiñi piqatautqupluta.

¹³ Agaayyutim uqałha tikiuti'aptigu, tusraa'apsiun, akuqtuğiksi iñuñmiñ pipmatuunğitchuaq aglaan Agaayyutmiñ uqałigiplugu, taatniillapiaqmipłunił. Uvvatakku akunnapsitñi ukpiqsriruani Agaayyun savaaqaqtuq. Taatnaqlugu uvaguttuuq ataramik Agaayyun quyagikput. ¹⁴ Aniqatiumaañ! Agaayyutim ukpiqtuaŋuruanisun Judea-mi iliñisitun pigiliutipkaqtuatun Christ Jesus-mun taatnatuntuuq savauttusriaqaqtusri. Ilipsipsuuq taatnatun piyuaqsiułigmik nunaqatipsitñiñ iğłutuqtusri Jew-ŋuruanıñ tasrapkua iğłutuipmatun, ¹⁵ tuqqutchiruanıñ Atanıgmik Jesus-mik suli sivuniksriqiririk, tasrapkua uvaŋalu iłakkalu piyuaqmigaa-tigut. Qanutun Agaayyutmi quyaqnaisigivat! Iñuñni uumiksriñuplutiñ! ¹⁶ Uqautriñiksraptikniñunniñ Jew-ŋunğitchuanun anniqsułiksrañatnik nutqaqtinniağaluğaagitigut. Taatnatchich killuğmik ataramik iñiqtaqaqtut Agaayyutim qinnautaanun tikiññiałigmiknunaglaan.

Paul-ŋum Tikitqikkummiułha Iliñitñun

¹⁷ Aniqatiumaañ! Uvagut piisaallałaptikni ilipsitñiñ sivikisuarani, qanutun piitchivisi qinıtqikkumagaluaqhusri. Isrumaptigun nayuğaluğipsi. ¹⁸ Ilipsitñun utitqigukkaluaqhuta, uvaŋa Paul utitqinñialakkaluaqtuŋa. Aglaan Tuunğaum pirailiğaagitigut. ¹⁹ Aglaan ilipsi kisipsi niğiugaqağvigigipsi, quvianağiplusri, suli akimałikun uqautigitlaplusri Atannapta Jesus-ŋum sivuğaani aggiqpan. ²⁰ Iłumutun kamanautigigipsi quvianağiplusri.

3 ¹ Aasriiñ iğłutulguiqaptigu, ittuallałiksraptigun Athen-mi sivun-niqsugut ² tuyuğihani Timothy aniqatvut savaqatigikkaqput Agaayyutikun quliaqtuaqałigmi tusraayugaallautamik Christ-kun. Tuyuğigikput sayyiquplusri suli ukpiqsriñiqsi ikayuquplugu, ³ nalliqsiunniñ utiqunğitługu makuniŋa piyuaqsiułignik piqusriğuni. Taatnatchich piyuaqqtutit Agaayyutim pisułigigai uvaptiknun. Taatna iłitchuğianikkiksi. ⁴ Uvvatakku innaptikni ilipsitñi sivuani uqautigipsi taatna piyuaqsiugi-siñipluta, aasriiñ kañiqsianiłapsisun tamarra taatnatchich atuummirut. ⁵ Iğłutuutilguiqama ukpiqsriñiqsi kañiqsisukługu, taatnaqlugu Timothy tuyuğigiga. Piñiksraqtuŋa Tuunğagmun killuqsqaqtinniağasugalusri, iluqaniasrii savaaqtut suılaamun innasugalugu.

⁶ Pakma Timothy ilipsitñiñ uvaptiknun utiqman, tusraayugaagiksaa-nik ukpiqsriñapsigun suli piqpakkutipsigun tikiutripłuni, uqautigaatigut ataramik uvaptiknik itqaqsriñiplusripsuuq suli atqunaq qinığüñnipluta uvaguttuuq ilipsitnik qinığükmatun. ⁷ Aniqatiumaañ! Taatnaqhuta iluqaani iłuiıliułaptikni suli nagliksaaqsiułaptikni ilipsigun piyum-

masriilaakkaurugut. Ilipsi ukpiqsriĥapsi sayyillaagaatigut. ⁸Pakma iĥuugisipiaqtugut ilitchuĥianikapta makitilaapsitĥiksuli payaĥaigusri iĥuuniaĥapsitĥi Agaayyutikun. ⁹Quyyatinik Agaayyutmun ilipsigun qaitchiĥiĥiĥaaguqtugut, quyalugu quvianaĥipkakkanaĥagun sivuqqamiĥi ilipsi pigiplusri. ¹⁰Unnuaqtuummaan inĥiqsrullapiaĥigikput qinĥitqigukhusri aasriĥi inuqnaqtuanik ukpiqsriĥapsitĥi qaitchipsaagusri.

¹¹Uvvatuq Agaayyutipta Aapauruam inĥimiĥik suli Atannapta Jesus-ĥum tikisilisigut ilipsitĥun. ¹²Uvvatuq Atanĥum Jesus-ĥum piqpakutri avatmun suli iĥuĥnun iluqaitĥun naupkallaĥniaĥumi-gaa, piqpaksriĥiqput ilipsitĥik atrilugu. ¹³Taatnaĥupsi sayyigisigaasri, Aapauruam Agaayyutipta sivuĥaani patchisaigusri suli ipqilĥusri qakugu Atanniĥikkaqput Jesus agĥiqpan piqasriĥuni iĥuĥnik pigikkaĥmiĥik.

Iĥuuniaĥiq Quyaqnaqtuaq Agaayyutmi

4 ¹Aniqatiumaan! Uvvasuli uvaptikniĥi ilinĥanikkaqsi qanuq iĥuuniaĥiksraqsi Agaayyutmi quyaqnaĥlugu, ilumun iĥuunia-ĥigianikkapsisun. Pakma Atanĥuruam Jesus-ĥum atqagun inĥigipsi uqapsaaĥusri atuitqplusri pitĥluglu. ²Uvvatalku ilisimagisri ilisauttutigianikkavut ilipsitĥun Atanĥuruam Jesus-ĥum aĥalatchiĥhagun. ³Taamna Agaayyutim ilipsitĥun pitqutigigaa, ipqilĥusri piisimaagusri sayuĥaĥimiĥi. ⁴Atausriukattaagusri aĥutit ilitchuĥiraksraĥigik-si qanuq ilaqatiksraĥiksraqsi ipqiĥikun nalaullugu, ⁵itna killukun kimiksriĥikuunĥitchuaq piruatitun Agaayyutmik naluplutin. ⁶Tarra kia-unniĥi killukuangilĥiun aasiĥi saglutaĥlugu aniqatni atlatuaĥilugu nuliaĥa. Taatnatchikun sivuani uqautianikapsi alĥaqsrullapiaĥusri, Atanĥmun anasriĥnuqsautiqaĥisiĥiplugich tamatkua taatnaiĥiplugu nalaunĥitchuat. ⁷Agaayyutim tuĥlungitchaatigut iĥuuniaqupluta qaa-yuĥnaqtuakun aglaan ipqiĥikun. ⁸Taatnaĥuni kia tamatkua ilisauttutit ayaummiyumigich iĥuĥnik ayaksimanĥitchuq aglaan Agaayyutmik, qaitchirigikkapsitĥik Ipqitchuamik Irrutchimik.

⁹Taamna aglanĥitchumaunniĥi nakuuruq piqpaksriĥapsigun ukpiqtuaqatiupsitĥik. Uvvatalku ilipsi Agaayyutmiĥi ilisauttusria-qaaniksimaplusri, qanuq piqpakutiĥiksraĥsigun avatmun. ¹⁰Suli taatnaiĥiplugu aniqatiupayaapsitĥun iluqaani Macedonia-mi irrusrigianikĥugu. Aniqatiumaan, taatnaĥlugu inĥigipsi atuitqplusri pitĥluglu. ¹¹Sivunniutilugu iĥuuniaĥiksraqsi inuksruigusri, iĥuich atlat ilaksianĥigilugich suli iĥuuniutiksraqsi piĥĥaktaaginiaĥlugu, maliglugu uqautianiĥiqput ilipsitĥun. ¹²Taatnaĥupsi iluaĥitchiuiĥiq tamatkunakĥa ukpiqsriĥitchuaniĥi piĥĥaktaagigisigiksi, suli kisumun inuĥikkapsigun tunĥaasqiyumiĥaitchusri.

Atangum Aggiiksraña

¹³ Aniqatiumaan, pakma ilisimatqugipsi ilumutuuligmik ukpiq-sriuatigun tuquruatigun alianniugaqsisrunaqasri tamatkunatitun nigugaitchuatitun inuuligmik isruitchuamik. ¹⁴ Ukpiqigikput Jesus tuqulgaaghuni anitqihha. Taatnatuntuuq, ukpiqigikput Agaayyutmun aggiutipkagisihat Jesus-mun tamatkua tuquruat Ilaanik ukpiqsriplutin. ¹⁵ Tamarrumiña Atangum ilisauttutaanik uqautigipsi, uvagut inuuruani taivrumani uvlumi Atangum agghihani tamatkua tuquaniktuat sivulik-kumiñaitchivut. ¹⁶ Nipituruuq tilliñ itkisiruuq, suli qauklat isragulgich nipliqpan suli Agaayyutim qalguqtautaa nipliqpan Ataniq inmiñik pakmakña qilañmiñ atqagisiruuq. Taipchua tuquruat Christ-mik ukpiqsriplutin inuuligmun aniqqaagisirut. ¹⁷ Tarakña uvagulli inuuruani taivrumani tatpaunautrauniaqtugut piqatigilugich nuviyanun paaglugu Ataniq silami, aasriñ Ataniñmi ataramik iqataugaqsiluta. ¹⁸ Taatnağusri avatmun tamatkunuuna uqaligtigun arautisitchi.

Itqanaigitchi Atangum Aggiiksrañanun

5 ¹ Aniqatiumaan! Atuummiruksrat aglañiksrañat ilipsitñun inuqnan-gitchuuq. ² Uvvatakku ilipsi kaniqsimmagiksianikkiksi Atangum uvlua aggiqsuksraq nigiuñgisillusri atrilugu tiglinñaqti unnuami. ³ “Suapayaaq nuyuağnaiqsuuq.” Taatna inuich nipinikpata, taimmaiñaq piyaqqulhum tikitkisigai annakkumiñaiğlugich, itna liilaa auliyau-tikkañatun ağnaq iğñiñiksrañanun. ⁴ Aniqatiumaan! Aglaan taamna nalunğigiksi, suli Atangum uvluan nigiuñgiñlağumiñaiğasri tiglinñaqti atrilugu. ⁵ Iluqasri inuñni qaumami inuuniaqtusri, savaasri sagviplutin. Uvagut taagmi inuunianğitchugut iriğaqtuñkun. ⁶ Taatnağuta atlaticun siñiktuanğiqsa, iqiğuta qauğrimaagiksa. ⁷ Takku unnuami inuich siñiğaqtu, unniñ unnuamik imiligviqatut. ⁸ Aglaan uvagut uvlumik irviqatvani qauğrimaagirusraurugut. Satqagutirusraurugut ukpiqsriñigmik suli piqpaksriñigmik suli nasrautiluta nigiuqaqatiksramik anniqsuliksrapnik. ⁹ Agaayyutim tigusriağingitchaatigut qinnautni iğlutuqulugu aglaan anniqsuğiaq piññaktaagitquplugu uumuuna Atannaptigun Jesus Christ-kun, ¹⁰ tuquruakun piqutigipluta, inmiñ inuuniaqatigisrukhta qakugu aggiqpan, inuugaluannapta naagaqaa tuqugaluannapta. ¹¹ Taatnağusri araaqtuutititchi avatmun sayyillaagutisri tuniqsimatlasriñusri taatna pakma pisuupmatun.

Aqulliich Iisauttitit suli Iłammiuğtit

¹² Aniqatiumaan, inğigipsi kamagitquplugich tamatkua savaaqatut akunnapsitñi, tamatkua Atangum tigusriağikkañi sivulliuqtaut-

quplugillu algaqsruitquplugillu. ¹³Kamagiuraaglugich tamatkua savaagikkarat piqpaksrilhatlu piqutigilugu. Akunnapsitni qinuigusri-maagusri. ¹⁴Aniqatiumaan, iqiasruuruat algaqsruqsigik, qapijasriruat pitchuksaaglugich, sayaitchuat ikayuuglugich, iluqaisa anuqsrutlugich, ¹⁵kanjicsimalugu akisaqtungiliksrarsi pigiitchuamun pigiililugu, aglaan ataramik savaaqaliksrarsi nakuuruamik avatmun sulii inupayaamun. ¹⁶Ataramik quviatchaugigusri, ¹⁷iniiglugu agaayulusri, ¹⁸qanusripayaami irviqanapsi quyalusri. Taatnatun Agaayyutim pitqugaasri inuuniahap-sitni Christ Jesus-kun. ¹⁹Nutqaqtinniasrunaqnagu Ipqitchuam Irrutchim savaagikkara, qamitchiniamatun iknigmik. ²⁰Sivuniksriqirit uqalich ayaumasrunaqnagich. ²¹Sua iluqaan naipillugu, qanusriq nakuuruuq akuqtuagilugu pinnaktagilugulu, ²²qanusripayaamini pigiitchuamini piisimaagusri.

²³Agaayyutimtuq qinuinihamik qaitchirigikkapta ipqiqsaqumigaasri inmiun iluqnaqusri, sulii qaunagiyummigaasri irrutchisiilu inuusrisilu timisiilu patchisailugich Atannapta Jesus Christ-nun aggiliksranun. ²⁴Taatna Ilaan tuqtuqtigikkapsi iniqtagitlagaa, takku tuniqsimaruq.

²⁵Aniqatiumaan! Injiksruutiyumigiptigut. ²⁶Paqlalugich aniqatiut iluqaisa kunigutmik ipqitchuakun piqpakkutilikun. ²⁷Tillisiqillapiagiga Atanguruam ajalatchisaagun taapkua tuyuutit agliqiliksrarat aniqatiunun iluqaitnun. ²⁸Atannapta Jesus Christ-nun iluqaqturisaan nayugumigaasri.